Capitolul - 6 Dreptul societăților comerciale

Introducere

Conform Raportului de Extindere al Comisiei Europene din 2025, Republica Moldova are un anumit nivel de pregătire în domeniul dreptului societăților comerciale. În perioada de raportare țara a înregistrat progrese bune, inclusiv prin implementarea reformelor pentru consolidarea capacității administrative a Agenției Servicii Publice, actualizarea Registrului de stat al entităților juridice, modificări ale legislației naționale privind drepturile acționarilor, societățile cu asociat unic, raportarea financiară și legislația în materie de audit, raportarea de către întreprinderi și transparența pe piețele de capital.

Recomandările Comisiei din anul trecut au fost implementate parțial și, prin urmare, rămân în mare parte valabile. În anul următor, Moldova ar trebui, în special:
→ să revizuiască legislația privind procedurile de insolvabilitate;

→să se alinieze la acquis-ul UE în domeniul ofertelor publice de cumpărare, transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere,

→să îmbunătățească capacitatea și independența sistemelor de supraveghere a auditului.

Capitolul 6 „Dreptul societăților comerciale" include reglementările comune ale UE în domeniul societăților comerciale.

Acquis-ul din acest capitol este compus din acte în domeniu ce necesită a fi transpuse în legislația națională precum și din legislația direct aplicabilă UE. Deși alinierea Republicii Moldova cu acquis-ul UE conform Capitolului 6 este avansată, sunt necesare eforturi direcționate pentru finalizarea transpunerii, sporirea aplicării și consolidarea capacităților administrative. Inițiativele legislative și de consolidare a capacităților planificate, reprezintă priorități cheie în Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea la UE pentru a asigura alinierea și implementarea completă a standardelor și cerințelor relevante ale UE.

Republica Moldova își propune să urmeze o abordare echilibrată a politicilor publice în domeniu reglementărilor drepturilor societăților. Țara noastră recunoaște importanța alinierii legislației privind societățile comerciale cu cele adoptate de Uniunea Europeană și statele membre.

O provocare majoră pentru Republica Moldova în cadrul Capitolului 6 este consolidarea capacității administrative necesare pentru implementarea reglementărilor în domeniul societăților comerciale în conformitate cu standardele și principiile UE. Republica Moldova se angajează să elaboreze un cadru normativ primar și secundar necesar care să reglementeze acest domeniu, asigurând totodată capacitatea de a participa la programele europene destinate țărilor în curs de dezvoltare și celor mai puțin dezvoltate, precum și la inițiativele din domeniul societăților comerciale.

Deși Republica Moldova este în prezent un beneficiar al asistenței oficiale pentru dezvoltare și nu un donator, alinierea la legislația UE și respectarea angajamentelor internaționale sunt esențiale. Acestea implică atât conformarea la normele stabilite, cât și dezvoltarea capacităților administrative necesare pentru a sprijini dezvoltarea unui mediu de afaceri competitiv și eficient. Această aliniere nu reprezintă doar un exercițiu reglementar, ci o decizie strategică de a armoniza practicile naționale cu standardele UE.

Capitolul 6 „Dreptul societăților comerciale” este structurat în subcapitole, după cum urmează:

I. Dreptul societăților și guvernanța corporativă;
II. Raportări ale societăților

Instituția coordonatoare a grupului de lucru a Capitolului 6 „Dreptul societăților comerciale” este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Grupul de lucru este format din reprezentanți ai următoarelor instituții Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Agenția Servicii Publice, Agenția de Guvernare Electronică, Comisia Națională a Pieței Financiare, Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Cancelaria de Stat, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Biroul Național de Statistică precum și reprezentanții societății civile.

Nivelul de aliniere a actelor UE (capitolul 6)

32009L0102	*32004H0913*	*32017L0828*	*32007L0036*	*02023R2772 -20231222*	*32001R2157*	*32022L2464*
32008H0362	*32014H0208*	*32004L0025*	*32003R1435*	*32019R0815*	*32003L0072*	*32018R1212*
32005H0162	32002R1606	*32017L1132*	*32023L2775*	*32015R0761*	*31985R2137*	*32023R2772*
32009H0385	*3A32021R1042*	*32024L2810*	*32008H0473*	*32007L0014*	*32001L0086*	
32014L0095	*32004L0109*					

verde - (transpus total), galben (transpus parțial), alb (netranspus)

Blocul Dreptul societăților și guvernanța corporativă

1. Prezentarea generală a situației

1.1. Cadrul legislativ

Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali reglementează procedura înregistrării de stat a persoanelor juridice, ţinerii registrelor de stat ale persoanelor juridice, precum şi stabileşte statutul juridic al organului înregistrării de stat şi al registratorului în domeniul înregistrării de stat, act normativ care se aplică societăţilor comerciale în sensul capitolului dat de negociere.

În vederea realizării angajamentelor stabilite în Acordul de Asociere UE-RM, au fost aprobate mai multe amendamente la Legea nr. 220/2007, care au avut drept scop aproximarea

legislaţiei Republicii Moldova la anumite aspecte ale acquis-ului Uniunii Europene, în sensul simplificării procesului de prestare a serviciilor publice către mediul de afaceri, în mod particular simplificarea procedurilor şi formalităţilor necesare pentru înregistrarea de stat a persoanelor juridice, şi anume:

1. Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte normative, urmare a căreia a fost posibilă depunerea electronică a documentelor pentru înregistrarea de stat a persoanelor juridice, cu semnătura electronică, eliberată în condiţiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică şi serviciile de încredere şi ale actelor normative subsecvente acesteia;

2. Legea nr. 321/2023 pentru modificarea unor acte normative care a avut drept scop stimularea dezvoltării şi utilizării serviciilor electronice; şi

3. Legea nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative care conţine prevederi privind reglementarea relaţiilor dintre asociaţii/fondatorii societăţilor comerciale.

Modificările operate au vizat: înregistrarea de stat a societăţilor comerciale, înregistrarea modificărilor în actul de constituire şi consemnarea datelor în Registrul de stat al persoanelor juridice, îndeplinirea cerinţelor de publicitate privind societăţile comerciale, nulitatea societăţilor comerciale, etc.

În consecință, din data de 10.01.2022, ziua intrării în vigoare a Legii nr. 175/2021, ASP a pus în aplicare procedura înregistrării de stat la distanță prin instituirea serviciului electronic „Înregistrarea de stat a unității de drept” cu utilizarea adresei electronice înregistrare.ud@asp.gov.md. Interacțiunea dintre solicitantul de servicii și prestatorul de servicii poate fi realizată, exclusiv prin utilizarea adresei electronice respective, fără a impune prezența fizică a solicitantului. Documente electronice remise în adresa organului înregistrării de stat sunt semnate cu semnătura electronică, eliberată în condițiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere și ale actelor normative subsecvente acesteia.

Ca urmare a modificărilor aduse Legii nr. 220/2007 prin Legea nr. 175/2021 pentru modificarea unor acte legislative a fost impusă necesitatea modernizării Registrului de stat al persoanelor juridice în scopul implementării noilor prevederi ale art. 8 ale Legii nr. 220/2007, şi anume asigurarea procesului electronic de înregistrare a unităţilor de drept.

La data de 19 iunie 2025, a fost aprobată Legea nr. 144/2025 pentru modificarea unor acte normative (susţinerea economiei digitale şi a serviciilor electronice), intrată în vigoare la 20.09.2025.

Modificările vizează Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului ş.a. Cu titlu informativ, menționăm că prevederile Legii nr. 144/2025 transpun în legislația națională unele prevederi ale Directivei (UE) 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și proceselor digitale în dreptul societăților comerciale, cum ar fi:

- definirea noţiunii de „înregistrare de stat online”;

- obligativitatea beneficiarilor de servicii de a utiliza formularele-tip de cereri şi acte de constituire în procedura înregistrării de stat a persoanelor juridice;

- posibilitatea registratorului în domeniul înregistrării de stat de a solicita prezența fizică a solicitantului, în cazul apariției suspiciunilor rezonabile de fals cu privire la identitatea solicitantului, a reprezentantului acestuia sau a oricărei alte persoane indicate în cerere, la examinarea cererii depuse pentru înregistrarea de stat online;

- arhivarea în format electronic, de către organul înregistrării de stat, a documentelor depuse în legătură cu înregistrarea şi transcrierile înregistrărilor efectuate în Registrul de stat, precum şi convertirea, de către organul înregistrării de stat, în format electronic a documentelor şi informaţiilor depuse pe suport de hârtie.

Lucrările de proiectare, dezvoltare şi implementare a noii versiuni a sistemului informaţional „Registrul de stat al unităţilor de drept" (în continuare – SI RSUD) în cadrul contractului nr.MD-EGA-268047-CS-QCBS 2 şi contractul nr.MD-EGA-268059-NC-RFB privind digitizarea dosarelor de evidenţă ale persoanelor juridice, realizate şi implementate de Agenţia Servicii Publice de comun cu Agenţia de Guvernare Electronică în cadrul proiectului finanţat de Banca Mondială. Modernizarea serviciilor guvernamentale au fost finalizate și în baza actului de transmitere din 18.08.2025, sistemul informațional a fost predat de către AGE în gestiunea ASP.

În legătură cu aprobarea mai multor modificări ale legislației privind înregistrarea persoanelor juridice, au devenit necesare dezvoltarea și ajustarea unor funcționalități noi ale sistemului informațional. În cadrul ASP a fost desfășurată procedura de achiziții publice pentru servicii de mentenanță adaptivă în ceea ce privește lista funcționalităților suplimentare. În temeiul contractului nr. 663 din 08.10.2025 privind achiziția serviciilor de mentenanță adaptivă pentru RSUD 2, sistemul este supus unor dezvoltări suplimentare orientate spre automatizarea proceselor și extinderea funcționalităților existente, inclusiv a celor aferente modulului „Beneficiarii efectivi" (declarație electronică).

Lansarea noii versiuni a Sistemului informaţional RSUD este preconizată pentru sfârșitul anului 2025**,** care va asigura toate operaţiunile de înregistrare, modificare, suspendarea activitatii sau reluarea activitatii, reorganizarea sau radiere în format tradiţional „la ghişeu" şi în format digital „on-line" (inclusiv achitarea serviciului în regim on-line cu utilizarea instrumentului Guvernamental MPay).

Dezvoltarea sistemului informațional va permite implementarea prevederilor Directivei (UE) nr. 2019/1151 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale. Astfel, realizarea măsurii de modernizare a Registrului de stat al persoanelor juridice are drept obiectiv integrarea noilor tehnologii în procesul prestării serviciilor din domeniul înregistrării de stat a unităților de drept, care va permite depunerea cererilor de înregistrare a unităților de drept sau modificarea datelor acestora, declararea beneficiarilor efectivi în regim on-line.

Dezvoltarea RSUD prezintă mai multe facilități și beneficii pentru mediul de afaceri și cetățeni, prin faptul că reprezintă un sistem informațional automatizat de evidență a tuturor structurilor, care au statut de unități de drept (conform recomandărilor EUROSTAT), fiind destinat pentru colectarea, stocarea, actualizarea și analizarea datelor cu privire la unitățile de drept, iar seturile de date înregistrate și furnizate va fi extins.

Integrarea RSUD cu platformele guvernamentale (MSign, MCabinet, MPass, Mpay, MConnect etc) va oferi posibilitatea de a verifica și primi informații și documente de la alte instituții cu referire la cererile depuse (ex. verificarea lipsei înscrierilor la Serviciul Fiscal de Stat privind existența datoriilor la bugetul de stat și a lipsei interdicțiilor în privința persoanelor, autentificarea utilizatorului în regim on-line prin Serviciul de autentificare și control al accesului

(MPass) pe baza semnăturii calificate). Va fi posibilă atât eliberarea extraselor din RSUD în 7 limbi internaționale, cât și verificarea validității acestora în regim on-line. De asemenea SI RSUD posedă o arhivă digitală a dosarelor unităților de drept de peste 10 milioane de file digitizate.

Totodată, SI RSUD va asigura interacțiunea cu alte sisteme informaționale de stat, precum și cu cele private sau internaționale (BRIS) la momentul aderării, prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect).

Amendamentele operate la Legea nr. 220/2007 și dezvoltarea Registrului de stat al unităților de drept permite a considera că Directiva (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, în mod particular Directiva (UE) 2019/1151 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale este parțial transpusă.

Transpunerea Directivei (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, cu accent pe Directiva (UE) 2019/1151 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale și Directiva (UE) 2019/2121 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere, poate implica elaborarea proiectelor de lege de modificare a mai multor acte normative, cum ar fi Codul civil al Republicii Moldova, Legea nr. 135/2007 privind societăţile comerciale, Legea nr .220/2007, inclusiv ce ține de publicarea obligatorie a actului constitutiv/statutului integral după survenirea unor modificări în textul acestuia, reorganizarea societăţilor comerciale transfrontaliere, înregistrarea sucursalelor în alte state, precum şi schimbul de informații prin intermediul sistemului de interconectare a registrelor persoanelor juridice.

Legislația Republicii Moldova în domeniul pieței financiare este în mare măsură armonizată cu acquis-ul UE pentru Capitolul 6, în special în ceea ce privește următoarele directive și recomandări:

- **Directiva 2007/36/CE**, în redacția acesteia din anul 2014 (modificată prin Directiva 2014/59/UE) - a fost transpusă prin Legea nr. 18/2020 pentru modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.
- **Directiva 2017/828/UE**: Dispozițiile esențiale au fost transpuse prin Legea nr. 101/2023 pentru modificarea unor acte normative (aspecte conexe de guvernanţă corporativă şi piaţa de capital), Legea nr. 259/2024 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe), precum și prin modificările operate la Codul de guvernanță corporativă prin Hotărârea CNPF nr.12/2/2024 .
- **Directiva 2017/1132/UE**: În mare parte armonizată, cu excepția prevederilor privind fuziunile, divizările și transformările transfrontaliere, care urmează să fie transpuse până în decembrie 2026 conform Programului Național de Acțiuni (PNA).
- **Recomandările UE privind Remunerația** (2004/913/CE, 2005/162/CE, 2009/385 CE, 2014/208) -incorporate și asigurată recent transpunerea lor totală prin amendamentele cumulative aduse Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (la examinare în Parlamentul Republicii Moldova).

1.2. Cadrul administrativ

Autoritățile responsabile de elaborarea legislației în cadrul acestui bloc sunt Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare, Agenția Servicii Publice, Agenția de Guvernare Electronică.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, dispune de resurse limitate de personal pentru asigurarea transpunerii adecvate a Directivei 2017/1132, armonizarea cadrului legal va necesita expertiză calificată din partea mediului academic, a Ministerului Justiției, dar și asistență din partea partenerilor de dezvoltare.

Ministerul Finanțelor, implicit Direcția reglementarea sectorului financiar (constituită din 6 unități de personal), este autoritatea guvernamentală responsabilă de politicile aferente sectorului financiar (conform domeniilor de competență a Comisiei Naționale a Pieței Financiare), în condițiile în care Comisia Națională a Pieței Financiare nu dispune de drept de inițiativă legislativă. Respectiv, Ministerul Finanțelor în comun cu Comisia Națională a Pieței Financiare asigură promovarea pe platforma guvernamentală a proiectelor de legi menite să contribuie la îmbunătățirea și perfecționarea legislației în vigoare conform celor mai bune practici și standarde europene.

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care, în exercitarea atribuțiilor sale, este învestită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicţie, de intervenţie, de control şi de sancţionare, în limitele stabilite de legislaţie. Autoritatea CNPF se extinde asupra participanților la piața financiară nebancară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancară (persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora, precum și furnizorii de servicii de finanțare participativă) și investitorii, precum și asupra subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor. CNPF dispune de capacități administrative și instituționale limitate pentru a asigura implementarea și monitorizarea eficientă a cadrului legislativ armonizat. Principalele provocări includ: a) personal insuficient pentru a face față cerințelor crescânde de conformitate cu UE; b) necesitatea de asistență tehnică externă și expertiză pentru facilitarea transpunerii și aplicării eficiente.

Agenția Servicii Publice realizează înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali conform prevederilor Legii nr. 220/2007, prin structurile sale teritoriale. Aceasta este constituită în temeiul Hotărârii Guvernului RM nr. 314/2017 şi are statut juridic de instituţie publică, fiind singura autoritate publică abilitată prin lege privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice, sucursalelor acestora, a persoanelor fizice - întreprinzători individuali şi a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier). Totodată, este deținătoarea principalelor resurse informaţionale de stat, inclusiv a Registrului de stat al unităţilor de drept.

Dezvoltarea Registrului de stat al unităților de drept va permite consolidarea capacității administrative pe segmentul înregistrării de stat a societăților comerciale prin digitalizarea proceselor legate de înregistrarea societăților comerciale.

IP Agenția de Guvernare Electronică (AGE), a fost constituită prin Hotărârea Guvernului RM nr. 760/2010 și are scopul de îmbunătățire a calității actului de guvernare și a serviciilor publice prin aplicarea intensă a tehnologiilor informaționale și de comunicații.

Astfel, în conformitate cu art.1 alin. (1) al Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, AGE facilitează și eficientizează schimbul de date și interoperabilitatea în cadrul sectorului public, precum și între sectorul public și cel privat, în vederea creșterii calității serviciilor publice prestate, a creării noilor servicii publice electronice și asigurării securității informaționale.

Totodată reiterăm că, platforma de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 3 al Legii nr. 142/2018, constituie un sistem informațional, proprietate a statului, destinat asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date.

Posesor și deținător al platformei de interoperabilitate (MConnect), conform art. 3 al Legii nr.142/2018 și pct.3 al Hotărârii Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate, este desemnată AGE, prin subdiviziunea sa responsabilă - Serviciul de schimb de date și interoperabilitate (constituit din 4 unități de personal și 2 colaboratori, responsabili de suport tehnic).

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

Planurile de viitor ce se regăsesc în Programul național de aderare sunt după cum urmează:

1. Prevederile privind fuziunile, divizările și transformările transfrontaliere introduse prin Directiva (UE) 2019/2121 nu se regăsesc în legislația națională și urmează să fie transpuse până în decembrie 2026.
2. Până la finele anului 2026, Republica Moldova își asumă să continuare procesul de revizuire a cadrului normativ aferent pieței de capital, pentru alinierea deplină la Directiva 2004/25 privind ofertele publice de cumpărare și Directiva 2004/109/CE privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE
3. Directiva (UE) 2024/2810 privind structurile de acțiuni cu drepturi de vot multiple în societățile care solicită admiterea la tranzacționare în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare recent aprobată (23.10.2024), cu termen de transpunere pentru statele membre stabilit la 5 decembrie 2024, urmează a fi integrată în documentele de politici publice naționale, în contextul pregătirilor pentru aderarea Republicii Moldova la UE. Prin urmare, în baza angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană, Republica Moldova va asigura transpunerea prevederilor Directivei, până în decembrie 2027, conform standardelor și cerințelor europene.
4. Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (text codificat) (Text cu relevanță pentru SEE). În continuare este relevantă armonizarea cu varianta consolidată a Directivei, în special cu modificările operate prin Directiva (UE) 2019/1151 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale (Text cu relevanță pentru SEE).
5. Regulamentul (CE) nr. 2157/2001 al Consiliului din 8 octombrie 2001 privind statutul societății europene (SE) care urmează a fi aliniat.
6. Regulamentul nr. 2137/85 din 25 iulie 1985 privind Grupul European de interes Economic care urmează a fi aliniat.
7. Directiva 2001/86 CE din 8 octombrie 2001 de completare a statutului societății europene în ceea ce privește implicarea lucrătorilor care urmează a fi transpusă, se regăsește în anexa A, Capitolul 19.
8. Transpunerea Directivei 2004/109/CE privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE, precum și a Regulamentului delegat nr. 2019/815/EU - **decembrie 2026,** iar a Regulamentului delegat nr. 2015/761/EU**- decembrie 2027.**
9. Alinierea cu Capitolul I (art. 1 para. 2) lett. (b), art. 2 lett. (g), art. 3j) din Directiva 2007/36) în partea ce ține de transparența și conduita consilierilor de vot, dispoziții privind transmiterea informațiilor către ESMA (art.3a alin.(7) din Directiva 2007/36) **până în decembrie 2026.**

10. Transpunerea Directivei (UE) 2024/2810 privind structurile cu drepturi de vot multiple în companiile listate public până în **decembrie 2027.**

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În vederea implementării prevederilor Directivei (UE) nr.2019/1151 de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 în ceea ce privește utilizarea instrumentelor și a proceselor digitale în contextul dreptului societăților comerciale,autoritățile relevante precum ASP, AGE, STISC, vor dezvolta și implementa un nou sistem informațional al Registrul de Stat a Unităților de Drept (SI RSUD) care va asigura interacțiunea cu alte sisteme informaționale de stat, precum și cu cele private sau internaționale (BRIS).

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Costurile pentru elaborarea actelor normative vor fi suportate din bugetul de stat, din bugetul CNPF, fiind totodată posibilă atragerea asistenței partenerilor de dezvoltare pentru segmentele neidentificate la moment. Costurile per fiecare acțiune a fost estimată conform cerințelor prestabilite în cadrul Ghidului pentru elaborarea Programului Național de Aderare (PNA) a Republicii Moldova la UE.

În partea ce ține de aprecierea costurilor pentru ajustarea sistemelor informaționale sau a capacităților instituționale ale agențiilor specializate precum ASP, AGE, STISC sau altele care vor fi identificate în procesul de armonizare, vor trebui evaluări suplimentare.

Blocul Raportări ale societăților

1. Prezentarea generală a situației

Conform Raportul de Extindere al Comisiei Europene pentru anul 2025, Republica Moldova are un anumit nivel de pregătire în domeniul raportării financiare ale societăților comerciale.

Recomandările Comisiei din anul precedent au fost parțial puse în aplicare și rămân valabile, inclusiv privind îmbunătățirea în continuare a capacităților și independența sistemelor de supraveghere a auditului.

1.2. Cadrul legislativ

Pe domeniul auditului situațiilor financiare:

a) Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului a fost transpusă parțial prin:

- Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017;

- Hotărârea Guvernului nr.807/2018 pentru aprobarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului;

- Actele normative ale IP ”Consiliul de supraveghere publică a auditului”;

b) Regulamentul (UE) nr.537/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei a fost parțial aliniat prin:

- Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017;

c) Recomandarea Comisiei din 5 iunie 2008 privind limitarea răspunderii civile a auditorilor legali și a societăților de audit aliniată prin Legea nr.2 din 30.01.2025 care modifică Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017;

d) Recomandarea Comisiei din 6 mai 2008 privind asigurarea calității externe pentru auditorii legali și firmele de audit care auditează entități de interes public aliniată prin Decizia I.P. ”Consiliul de supraveghere publică a auditului” nr.17/2019 privind aprobarea Regulamentului privind controlul extern al calității auditului.

Pe domeniul contabilității și raportării financiare:

a) Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului a fost transpusă parțial prin:

- Legea contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

- Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017;

- Standardele Naționale de Contabilitate aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.118/2013;

- Codul contravențional al RM nr.218/2008;

b) Regulamentul (CE) nr.1606/2002 al Parlamentului European şi al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate a fost aliniat prin:

- Legea contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

- Hotărârea Guvernului nr.238/2008 privind aplicarea Standardelor Internaţionale de Raportare Financiară pe teritoriul Republicii Moldova;

- Ordinele Ministrului Finanțelor de acceptare a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (nr.109/2008, nr.44/2013, nr.105/2015, nr.154/2016, nr.78/2018, nr.87/2019, nr.21/2023);

c) Directiva (UE) 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit a fost transpusă parțial prin:

- Legea nr.320/2023 pentru modificarea unor acte normative (prezentarea de către unele entităţi a informaţiilor privind impozitul pe venit);

d) Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr.537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi – netranspusă;

e) Regulamentul delegat (UE) 2023/2772 al Comisiei din 31 iulie 2023 de completare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele de raportare privind durabilitatea – nealiniat;

f) Directiva 2014/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari a fost transpusă prin:

- Legea contabilităţii şi raportării financiare nr.287/2017;

g) Directiva delegată (UE) 2023/2775 a Comisiei din 17 octombrie 2023 de modificare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri mici, mijlocii și mari – netranspusă.

1.2. Cadrul administrativ

Autoritățile responsabile de elaborarea legislației în cadrul acestui bloc este Ministerul Finanțelor, Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, Banca Națională a Moldovei, Biroul Național de Statistică.

Ministerul Finanțelor, Direcția politici contabile și audit în sectorul corporativ are un efectiv de personal de 6 unități, cu competențe funcționale de elaborare a politicilor din domeniul contabilității, raportării financiare și auditului în sectorul corporativ, dispune de capacități administrative și instituționale limitate pentru a asigura elaborarea și implementarea eficientă a cadrului legislativ armonizat. Principalele provocări includ:

- personal insuficient pentru a face față cerințelor crescânde de conformitate cu actele normative ale UE;

- necesitatea de asistență tehnică externă și expertiză pentru facilitarea transpunerii și implementării eficiente.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

În vederea alinierii legislației naționale la legislația UE sunt planificate următoarele acțiuni:

1. Până decembrie 2026 - transpunerea Directivei delegate (UE) 2023/2775 a Comisiei din 17 octombrie 2023 de modificare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri mici, mijlocii și mari. Prin urmare, se vor stabili noi criterii de atribuire la categorii de entități și grupuri în scopul contabilității și raportării financiare, astfel:

- se vor modifica criteriile de atribuire la categorii și grupuri de entități în vederea majorării acestora;

- un număr mai mare de entități vor putea întocmi situații financiare simplificate și prescurtate;

2. Transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi prin implementarea condițiilor de întocmire și asigurare a raportării privind durabilitatea de către entități, va fi efectuată după operarea

modificărilor, conform recomandării Comisiei Europene în cadrul screeningului bilateral din 20 martie 2025;

3. Alinierea la Regulamentul delegat (UE) 2023/2772 al Comisiei din 31 iulie 2023 de completare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele de raportare privind durabilitatea, prin asigurarea aplicării standardelor de raportare privind durabilitatea de către entități, va fi efectuată după operarea modificărilor, conform recomandării Comisiei Europene în cadrul screeningului bilateral din 20 martie 2025.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Costurile vor fi suportate din bugetul de stat.